

Ifølge liste

Deres ref

Vår ref

Dato

23/3821-

16. august 2023

Avgjørelse av klager på vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 (Nordland) 2023-2024

Klima- og miljødepartementet viser til klage fra Aktivt Rovdyrvern (ARV) 9. mai 2023, og fra NOAH – for dyrs rettigheter 26. mai 2023 over rovviltnemnda i region 7 sitt vedtak 5. mai 2023 om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 2023-2024.

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemndas vedtak om kvote på 15 jerv, hvorav maksimalt 7 hunddyr, for lisensfelling i prioriterte beiteområder i region 7 i 2023-2024.

I avgjørelsen har vi lagt vekt på historikk og potensial for skade fra jerv i region 7. Departementet finner at det foreligger et potensial for skader som oppfyller vilkåret i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Vi finner samtidig at den vedtatte kvoten ikke truer bestandens overlevelse, og det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn uttak gjennom lisensfelling.

Klagene er dermed ikke tatt til følge.

Saksgang

Rovviltnemnda i forvaltningsregion 7 vedtok 5. mai 2023 en kvote for lisensfelling av jerv i region 7 for perioden 20. august 2023 – 15. februar 2024. Vedtaket ble påklaget av Aktivt Rovdyrvern 9. mai 2023, og NOAH – for dyrs rettigheter 26. mai 2023. Rovviltnemnda behandlet klagen 5. juni 2023 og opprettholdt sitt vedtak. Saken ble oversendt Klima- og miljødepartementet 6. juni 2023 for endelig avgjørelse. Miljødirektoratet ga sin faglige tilråding for lisensfellingsskvoten av jerv i hele landet 26. juli 2023.

Klagers anførsler

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltningsavdelingen

Saksbehandler
Anna-Sara
Bergeland
22 24 57 83

I oversendelsen av saken har rovviltnemnda trukket fram følgende hovedpunkter fra klagene:

«(...) Aktivt rovdyrvern

ARV anser at bestandsmålet for region 7 – Nordland ikke er oppfylt og at vedtaket om kvote for lisensfelling av jerv i 2023/2024 derfor bør forkastes i sin helhet. Det vises til jervetellingen som viser fem påviste ynglinger i Nordland i år. ARV tar i klagen også opp en rekke bekymringer angående jervebestanden i Norge. (...)

NOAH – for dyrs rettigheter

NOAH påpeker jervens status på den nasjonale og globale rødlista og at det er en ansvarsart. NOAH vurderer at vilkåret om bestandens overlevelse, jf. naturmangfoldloven § 18 andre ledd ikke er oppfylt, at føre-var-prinsippet ikke er anvendt i vurderingen av vedtaket, at vilkåret om skade ikke er oppfylt, jf. naturmangfoldloven § 18 bokstav b og at vilkåret om andre tilfredsstillende løsninger, jf. naturmangfoldloven § 18, ikke er oppfylt. Videre mener NOAH at den fastsatte kvoten for lisensfelling av jerv er motivert ut fra bestandsmål og understreker at det ikke er lovlig adgang til lisensfelling av jerv som kun er styrt av bestandsmål.

NOAH konkluderer med at vedtaket utgjør uforsvarlig forvaltning av jerv og strider med nasjonal og internasjonal lov av § 5, § 8, § 9, og § 18 andre ledd i Naturmangfoldloven, Grunnlovens § 112 og artikkel 2 og 9 i Bernkonvensjonen. I tillegg strider vedtaket med mål 4 i den nye naturavtalen (Kumming-Montreal rammeverket) som ble vedtatt i desember 2022. NOAH ber at klagen tas til følge og at vedtaket erklæres ugyldig. (...)»

Departementet viser ellers til klagene i sin helhet.

Rovviltnemndas vurdering

Rovviltnemnda vedtak av 5. mai 2023 er tilgjengelig på Miljøvedtaksregisterets sider: [Vedtak om kvote for lisensfelling av jerv i region 7 - Nordland 2023/2024 \(miljovedtak.no\)](https://miljovedtak.no)

Ved behandling av klagen 5. juni 2023 konkluderte rovviltnemnda med følgende:

«Rovviltnemnda i region 7 – Nordland opprettholder vedtak i sak 11/2023 av 5. mai 2023. Klagene fra Aktivt rovdyrvern og NOAH – for dyrs rettigheter oversendes derfor til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.»

Departementet viser også til nemndas øvrige vurderinger i oversendelsen av saken i brev av 6. juni 2023. Klagerne har mottatt kopi av nemndas brev.

Miljødirektoratets faglige tilråding

Miljødirektoratet har redegjort for bestandssituasjonen og bestandsutviklingen for jerv nasjonalt og for de ulike forvaltningsregionene. Blant annet viser gjennomgangen at det i årene 2020-2022 ble registrert henholdsvis 63, 60 og 45 kull på landsbasis. Av de registrerte

kullene er henholdsvis 41, 38 og 27 kull registrert innenfor forvaltningsområdene for jerv. Per 20. juli 2023 viser de foreløpige dataene fra inneværende kartleggingssesong 63 ungekull av jerv i Norge i år. Dette er en betydelig økning sett opp mot forrige sesong, men på nivå med sesongene 2020 og 2021. Det er til nå i år registrert 43 kull innenfor forvaltningsområdene for jerv på landsbasis. Av de registrerte kullene i 2023 er det foretatt i alt 9 ekstraordinære uttak på hilokaliteter fordelt som følger; region 1 (Luster kommune), region 3 (Lesja kommune), region 5 (Rendalen kommune (2 stk)), region 6 (Lierne kommune), region 7 (Saltdal kommune) og region 8 (Karasjok, Tana og Lebesby kommuner).

Region 7 har et nasjonalt bestandsmål på 10 årlige ynglinger. Bestandstaus i region 7 er for årene 2020, 2021 og 2022 på henholdsvis 12, 8 og 11 ynglinger som gir et snitt på 10,3 årlige ynglinger de siste tre årene. Foreløpige tall for 2023 viser 9 registrerte ynglinger hvorav 4 er i jerveprioritert område.

Miljødirektoratet har også redegjort for skadesituasjonen og erstatning for tap av sau og tamrein til jerv. For beitesesongen 2022 ble det utbetalt erstatning for 6612 sau og lam tapt til jerv på landsbasis, noe som utgjør 41 prosent av den samlede rovvilterstatningen. For reindriftsåret 2021/2022 ble det erstattet 6801 tamrein som tapt til jerv, noe som utgjør 30 prosent av den samlede rovvilterstatningen for tamrein.

Miljødirektoratet har følgende anbefalinger for region 7:

«Nemnda har åpnet for lisensfelling av 15 jerv hvorav maksimalt 7 hunndyr i de beiteprioriterte områdene i region 7. Det åpnes ikke for lisensfelling innenfor de begrensede jervprioriterte områdene. Vi bemerker at Nordland er en region hvor en har vært langt fra å oppnå bestandsmålet innenfor forvaltningsområde for jerv de seinere år, og dette medfører at en har vært og er avhengig av kull også i beiteprioriterte områder for å oppnå det regionale bestandsmålet (...).

Vi anbefaler ingen endring av vedtaket.»

Departementet viser ellers til den faglige tilrådingen i sin helhet.

Klima- og miljødepartementets vurdering

Rettslige utgangspunkter

Saken er behandlet etter naturmangfoldloven (nml.) § 18 og rovviltforskriften §§ 3, 4, 7 og 10. Videre har departementet, i henhold til nml. § 7, lagt prinsippene i nml. §§ 8 til 10 og 12 til grunn som retningslinjer. Det samme gjelder nml. § 14 om andre viktige samfunnsinteresser. Prinsippet i nml. § 11 om at tiltakshaver bærer kostnadene ved miljøforringelse, anses ikke relevant i denne saken. Også forvaltningsmålet for arter i nml. § 5 er trukket inn skjønnsvurderingen.

På rovviltfeltet må forvaltningsmålet etter nml. § 5 sees i sammenheng med de vedtatte bestandsmålene som Stortinget har fastsatt for de fire store rovdyrartene, og skal forstås slik

at det ikke er til hinder for en geografisk differensiert rovviltforvaltning, jf. Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) s. 376. Nml. § 5 og prinsippet om en geografisk differensiert rovviltforvaltning er konkretisert i rovviltforskriften §§ 3 og 4 og de regionale forvaltningsplanene for rovvilt. De nasjonale bestandsmålene er fordelt på de åtte forvaltningsregionene for rovvilt, jf. rovviltforskriften § 4. For region 7 er det fastsatt et mål om 10 årlige ynglinger av jerv.

Avgjørelsen bygger på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon og effekten av påvirkninger. Departementet har også lagt vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder samisk bruk. Departementet anser at kunnskapsgrunnlaget oppfyller kravene i nml. § 8. Departementet vurderer at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger avgjørelsen kan ha for naturmiljøet. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 får derfor mindre betydning.

Departementet skal ta stilling til om det skal gis en lisensfellingskvote for jerv som vedtatt av rovviltnemnda, for å begrense veksten og/eller utbredelsen av jervebestanden, jf. rovviltforskriften § 10. Lisensfelling kan tillates for å avverge skade på blant annet husdyr eller tamrein eller for å ivareta offentlige interesser av vesentlig betydning, jf. rovviltforskriften § 2 bokstav g og nml. § 18 første ledd bokstav b og c. Nml. § 18 andre ledd stiller som vilkår at vedtak bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Vilkåret om at uttaket skjer for å avverge skade

Etter nml. § 18 første ledd bokstav b kan uttak av jerv tillates for å «avverge skade» på blant annet husdyr og tamrein. Nml. § 18 er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, jf. lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 52 (2008-2009)). I begrepet «avverge» ligger at fellingen kan skje som et forebyggende tiltak, jf. HR-2021-662-A. I lys av Bernkonvensjonen må det stilles visse minstekrav til skadenes alvorlighet og omfang, jf. HR-2021-662-A, som gjaldt tre vedtak fra Klima- og miljødepartementet om lisensfelling av ulv.

Det følger av sekretariatets innstilling til rovviltnemndas vedtak at omfanget av tap av rein til jerv har vært betydelig, men med en liten nedgang i erstatta dyr fra driftsåret 2020/2021 til 2021/2022. Også for sau blir det erstattet en god del tap til jerv, med tilnærmet uforandret nivå fra 2021 til 2022. I 2022 ble det erstattet 823 sau og lam til jerv og 1154 tamrein i reindriftsåret 2021-2022 i region 7. Av disse ble 16 skader på sau påvist tapt til jerv og 44 skader på tamrein. Antall påviste tap av sau til jerv er kraftig redusert fra godt over 100 årlige skadetilfeller tidlig på 2000-tallet, til 16 i 2022, hvor nesten alle var knyttet til en konkret skadesituasjon i Rana.

Departementet legger til grunn at det er påvist skader på sau og tamrein inneværende år og er stor sannsynlighet for at det også vil oppstå ytterligere skader fra jerv av et visst omfang og en viss alvorlighetsgrad på beitedyr i inneværende og kommende år i region 7. Departementet finner at vilkåret i nml. § 18 første ledd bokstav b om å avverge skade er oppfylt.

Vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse

Det følger av nml. § 18 andre ledd at vedtak etter bestemmelsens første ledd bokstav a til f bare kan treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse. Vilkåret må vurderes konkret i den enkelte sak, og terskelen kan tenkes å variere avhengig av blant annet fellingsgrunnlaget og kunnskapsgrunnlaget, jf. HR-2021-662-A. Eventuell usikkerhet om den fremtidige utviklingen av en bestand har betydning i vurderingen, og det ligger en viss margin i begrepet «truer» bestandens overlevelse, jf. HR-2021-662-A.

Når det gjelder effekten av påvirkninger, jf. nml. § 10, foreligger det årlige rapporter om bestandsstatus og annen vitenskapelig kunnskap som gir betydelig kunnskap om den samlede belastningen rovdyrartene utsettes for. Ut over enkelte påkjørsler, tilfeller av sykdom og tilfeller av ulovlig jakt, skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling. Miljøforvaltningen har derfor god oversikt over de negative påvirkningsfaktorene på jervebestanden.

Departementet viser til Miljødirektoratets redegjørelse for bestandssituasjonen i den faglige tilrådingen. Miljødirektoratets vurdering er at et samlet uttak av dyr tilsvarende nemndenes vedtak ikke vil true bestandens overlevelse. Departementet legger vurderingen til grunn, og finner at vilkåret om at uttaket ikke må true bestandens overlevelse er oppfylt for kvoten som er vedtatt av rovviltnemnda for region 7, jf. nml. § 18 andre ledd.

Vilkåret om at formålet ikke kan nås på en annen tilfredsstillende måte

Det er i tillegg et vilkår at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte, jf. nml. § 18 andre ledd. I vurderingen av vilkåret vil prinsippet om geografisk differensiert forvaltning veie tungt. Av rovviltforliket 2011 (Stortingets vedtak 687 i behandlingen av dokument 8:163 S (2010-2011)) framgår det at soneinndelingen må forvaltes tydelig. Dette innebærer at beitenæring skal tilpasses rovvilt i de områder der rovvilt har prioritet, mens det i prioriterte beiteområder skal være lav terskel for å tillate uttak av rovdyr som gjør skade på beitedyr.

Departementet mener det ut fra føringene i rovviltpolitikken ikke foreligger andre tilfredsstillende løsninger enn å vedta kvote for lisensfelling av jerv i beiteprioriterte områder i region 7. jf. nml. § 18 andre ledd.

Øvrige anførsler

Om den genetiske levedyktigheten til jervebestanden og samarbeid på tvers av regioner
NOAH har vist til at det er utfordringer med den genetiske levedyktigheten til jervebestanden i Skandinavia, og til at Riksrevisjonens undersøkelse av rovviltforvaltningen viser at myndighetene ikke har lyktes i å etablere et godt samarbeid om forvaltning av jerv på tvers av regiongrensene.

Departementet viser til Miljødirektoratets faglige tilråding der det framgår at den norske jervebestanden er delt inn i ulike genetiske delpopulasjoner, og at det er den sørvestnorske delbestanden som beskrives som liten og relativt isolert. For Nordland, eller øvrige områder i

Norge, er det ikke beskrevet noen utfordringer med den genetiske levedyktigheten til jervebestanden.

Om forvaltningsplanen i region 7

NOAH mener det også bør tas hensyn til at departementet har hatt innvendinger mot forvaltningsplanen for rovvilt i region 7, og mener rovviltnemnda er nødt til å legge til rette for ynglende jerv også utenfor forvaltningsområdene.

Som klager viser til har Klima- og miljødepartementet besluttet å hente inn forvaltningsplanen til behandling, jf. brev av 2. juli 2018. Rovviltnemndas nåværende plan gjelder inntil departementet har ferdigbehandlet saken. Departementet viser videre til Miljødirektoratets faglige tilrådning, der direktoratet bemerker at region 7 de senere årene har vært langt unna å oppnå bestandsmålet innenfor forvaltningsområdet for jerv, og at dette medfører at man er avhengig av kull også i beiteprioriterte områder for å oppnå det regionale bestandsmålet. Miljødirektoratet anbefaler til tross for dette ingen endringer av rovviltnemndas vedtak. Departementet er enig i Miljødirektoratets vurdering, og finner ikke grunn til å ta nærmere stilling til klagers anførsel.

Om føre-var prinsippet

NOAH – for dyrs rettigheter mener føre-var-prinsippet bør komme til anvendelse i saken fordi det foreligger risiko for alvorlig og irreversibel skade på naturmangfoldet, og fordi vedtaket ikke viser til noen tidsramme for å bringe jerv ut av statusen som sterkt truet. Departementet viser i denne forbindelse til Miljødirektoratets vurderinger om at vedtaket ikke vil true jervebestandens overlevelse. Til jervens status på Norsk rødliste for arter vil departementet vise til at dette er en direkte konsekvens av det nasjonale bestandsmålet Stortinget har vedtatt og føringene i rovviltpolitikken om at rovviltbestandene skal forvaltes så nær bestandsmålene som mulig.

Om Bernkonvensjonen artikkel 2 og 9

Når det gjelder Bernkonvensjonens bestemmelser viser departementet til beskrivelsen over om at nml. § 18 er utformet med sikte på å gjennomføre Bernkonvensjonen artikkel 9 nr. 1, jf. lovens forarbeider (Ot.prp. nr. 52 (2008-2009)). Bernkonvensjonen artikkel 2 oppstiller visse forpliktelser til å treffe nødvendige tiltak for å opprettholde ("maintain") eller tilpasse ("adapt") bestandene av vill flora og fauna til et nivå som blant annet skal svare til økologiske, vitenskapelige og kulturelle krav. Høyesterett har lagt til grunn at Norge er folkerettslig bundet til å sikre ulvens overlevelse i norsk natur, med henvisning til konvensjonens artikkel 2 jf. HR-2021-662-A avsnitt 67-69. Tilsvarende forpliktelse gjelder for jerv.

I HR-2021-662-A avsnitt 71, fant Høyesterett det klart at Norge ikke bryter forpliktelsen «så lenge den norske delbestanden er så stor at dette bestandsmålet nås». For jerv er det nasjonale bestandsmålet nådd. Departementet finner på denne bakgrunn at vedtaket ikke er strid med Bernkonvensjonens artikkel 2..

Om Grunnloven § 112

Av dom i Høyesterett (HR-2021-662-A), som gjaldt tre vedtak om felling av ulv, står følgende vurdering om Grunnloven § 112:

«Grunnloven § 112 verner miljøet og gir rett til «en natur der produksjonsevne og mangfold bevares». Jeg kan ikke se at naturmangfoldloven § 18 er i strid med Grunnloven § 112, noe partene heller ikke har anført. Slik naturmangfoldloven og rovviltforskriften er utformet, kan jeg heller ikke se at § 112 får nevneverdig betydning som tolkningsfaktor i saken her.»

Departementet har i denne saken kommet til at vilkårene i nml. § 18 er oppfylt, og kan på denne bakgrunn ikke se at vedtaket er i strid med Grunnloven § 112.

Om Naturavtalen (Kunming-Montreal rammeverket)

NOAH har videre anført at vedtaket strider mot mål 4 i Naturavtalen, som særlig omhandler trusler mot truede arter. For å følge opp den globale naturavtalen, inkludert mål 4, vil regjeringen legge frem en stortingsmelding med en ny nasjonal handlingsplan for natur. Samtidig viser departementet til at vedtak om betinget skadefelling, som alle vedtak om uttak av rovvilt, skal skje innenfor rammene av blant annet Bernkonvensjonen, naturmangfoldloven og Stortingets føringer for rovviltforvaltningen. Vi kan på denne bakgrunn ikke se at rammeverkets overordnede målsetninger, kan tillegges særlig betydning i denne saken.

Om hiuttak av jerv

Aktivt rovdyrvern anfører at hiuttak strider med internasjonale forpliktelser og viltloven § 19 om human jakt, og henstiller at dette kommer til opphør. Til dette viser departementet til at rovviltnemnda sitt vedtak i denne saken gjelder kvote for lisensfelling av jerv. Departementet viser videre til at hiuttak av jerv i særlige skadeutsatte områder vurderes i enkelte tilfeller av Miljødirektoratet som et såkalt ekstraordinært uttak. Om eventuelle hiuttak av jerv er i samsvar med regelverket, vurderes derfor av Miljødirektoratet i den enkelte avgjørelse om slikt uttak. På denne bakgrunn finner ikke departementet grunn til å kommentere denne anførselen nærmere.

Om bestandsmålet for region 7

Aktivt rovdyrvern viser til at de ikke kan se at bestandsmålet på 10 valpekull er oppfylt, og viser til at det på tidspunktet for klagen var påvist 5 ynglinger i Nordland. Til dette viser departementet til at det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for region 7 på 10 årlige ynglinger av jerv, er oppfylt basert på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger de tre siste årene.

Om lisensfellingsperioden for jerv

Aktivt rovdyrvern viser videre til at lisensfellingsperioden for jerv, hvis oppstart fra 2022 ble fremskyndet fra 10. september til 20 august, er i strid med fredningsplikten i yngletiden. Departementet viser til at rovviltforskriften § 10 i 2022 ble endret slik at lisensfellingsperioden for jerv starter 20. august. Som det fremgikk av høringsnotatet kan uttak av mordyr i perioden 20. august til 10. september gi negative virkninger på jervevalpenes overlevelse. Departementet ber derfor nemndene vurdere eventuelle vilkår som kan motvirke dette i neste års vedtak.

Om kvotens størrelse og sammensetning

Aktivt rovdryvern har også anført at rovviltnemndas vedtak om kvote for betinget skadefelling av jerv må sees i sammenheng med nemndas vedtak om kvote for lisensfelling, og at hunddyrkvoten for lisensfelling i region 7 må reduseres.

Departementet viser til Miljødirektoratets faglige tilrådninger for kvotene for henholdsvis betinget skadefelling og lisensfelling av jerv i 2023. Direktoratet vurderer at samlet uttak av jerv som vedtatt av rovviltnemndene for henholdsvis betinget skadefelling og lisensfelling av jerv i hele landet ikke vil kunne true bestandens overlevelse, og har heller ikke anbefalt endringer i vedtakene fattet av rovviltnemnda i region 7. Departementet er enig i Miljødirektoratets vurdering.

Samlet vurdering

Departementet viser til Miljødirektoratets faglige vurdering der de skriver at den totale kvoten for lisensfelling av jerv fattet av rovviltnemndene ikke vil true bestandens overlevelse.

I kommentarene til rovviltforskriften § 7 andre ledd står det at rovviltnemnda ved vurdering av kvote for lisensfelling skal gjøre en samlet vurdering av bestandsstatus og forventede utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling fortsatt vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen. Region 7 har et regionalt bestandsmål på 10 årlige ynglinger. Nemnda har åpnet for lisensfelling av 15 jerv hvorav maksimalt 7 hunddyr i de beiteprioriterte områdene i region 7. Det åpnes ikke for lisensfelling innenfor de begrensede jerveprioriterte områdene. Miljødirektoratet anbefaler ingen endringer av vedtaket. Departementet er enig i ovenstående vurderinger. Dette betyr at totalkvoten på 15 jerv hvorav maksimalt 7 hunddyr opprettholdes.

Departementet viser til at rovviltforskriften § 10 i 2022 ble endret slik at lisensfellingsperioden for jerv starter 20. august. Som det fremgikk av høringsnotatet kan uttak av mordyr i perioden 20. august til 10. september gi negative virkninger på jervevalpenes overlevelse. Departementet ber nemndene vurdere eventuelle vilkår som kan motvirke dette i neste års vedtak.

Departementets konklusjon

Klima- og miljødepartementet opprettholder rovviltnemndas vedtak om kvote på 15 jerv, hvorav maksimalt 7 hunddyr, for lisensfelling i prioriterte beiteområder i region 7 i 2023-2024.

I avgjørelsen har vi lagt vekt på historikk og potensial for skade fra jerv i region 7. Departementet finner at det foreligger et potensial for skader som oppfyller vilkåret i naturmangfoldloven § 18 første ledd bokstav b. Vi finner samtidig at den vedtatte kvoten ikke truer bestandens overlevelse, og det ikke er andre tilfredsstillende løsninger enn uttak gjennom lisensfelling.

Klagene tas dermed ikke til følge.

Med hilsen

Torbjørn Lange (e.f.)
avdelingsdirektør

Anna-Sara Bergeland
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Miljødirektoratet
Rovviltnemnda i region 7
Statsforvalteren i Nordland

Adressliste

Aktivt Rovdyrvern
NOAH - for dyrs
rettigheter

KOPPI